

כריתות יח: (ש) עד יט: (של ברחבות)

ביאורי מושגים
ידיעת ודאי - נודע לאדם שודאי חטא.
ידיעת ספק - נודע לאדם שאולי חטא.
 באשם תלוי יש רק ידיעת ספק. (אם נודע לאדם שודאי חטא עליו להביא חטאת) בחטאת תיתכן ידיעת ודאי ותיתכן גם ידיעת ספק (שמאוחר יותר באה גם ידיעת ודאי).
ידיעה בתחילה - בניגוד לחטאת רגילה, בקרבן עולה ויורד נדרשת (לפי רוב השיטות) ידיעה לפני החטא, שכחה (במצב זה נעברה העברה), וידיעה אחרי החטא.

ר' זירא, אב"י, וריש לקיש: גם ידיעת ודאי וגם ידיעת ספק מחייבות בחטאת נוספת

רבא, וריש לקיש: רק ידיעת ודאי מחייבת בחטאת נוספת

רבי סובר שידיעת ספק מחייבת באשם נוסף. איזו סוג ידיעה מחייבת חטאת נוספת?

ברייתא
רבי: ידיעת ספק מחייבת באשם נוסף, כפי שקיים בחטאת
ר"ב"י ור"א"ש: ידיעת ספק לא מחייבת באשם נוסף. מביאים אשם על כמה עבירות גם כשהיתה ידיעה באמצע.

- קושיות על השיטה שידיעת ספק מחייבת חטאת - (הקושיות מבוססות על העובדה שיוה"כ מכפר על חיובי אשם תלוי ולכן הוא אמור להחשב כידיעת ספק והוא אמור לחייב חטאת נוספת):
- מדוע אם אכל זית חלב לפני יוה"כ זזית חלב אחרי לא יתחייב ב2 חטאות?
 - מדוע אם אכל זית חלב ביוה"כ בבוקר זזית חלב אחה"צ לא יתחייב ב2 חטאות?
 - המשנה קובעת שאם אכל ושתה ביוה"כ חייב חטאת 1. מדוע לא 2 חטאות?
 - המשנה קובעת שאם מעל ב1/2 פרוטה, ואחרי 3 שנים מעל בעוד 1/2 פרוטה - מצטרפין לחייב, מדוע יוה"כ לא נחשב כידיעה כדי להפריד בין המעילות?
- תשובה על קושיה מס' 3:**
 המשנה היא לפי חכמים הסוברים שידיעת ספק לא מחייבת חטאת נוספת. (ייתכן שתירוע זה יועיל גם לקושיות 1, 21)
- תשובה על קושיה מס' 4:**
 א. יוה"כ מכפר על אכילות ולא על חיוב ממוני.
 ב. יוה"כ מכפר רק על שיעור מלא.

תשובה לר"ל: גם ר"ל יכל לתרץ שספק ידיעה נחשב. הסיבה שהוא הביא את שיטת ר' ישמעאל היא כדי ללמד אותנו את שיטתו הייחודית

תשובה לר"י: לידיעה לאחר המעשה - ספק ידיעה לא נחשב. לידיעה שלפני המעשה (כזאת הנדרשת ב'עולה ויורד') ספק ידיעה נחשב.

קושיה על ר"ל ור"י - אצלנו קובע ר"ל שידיעת ספק נחשבת לעניין חטאת ור"י סבר שאינה נחשבת. אבל במקום אחר הם הפכו את שיטותם:
 ר"ל: הסיבה שמחייבים בספק ידיעה עולה ויורד היא בגלל שיטת ר' ישמעאל שאינו דורש ידיעה בתחילה,
 ר"י: הסיבה שמחייבים בספק ידיעה עולה ויורד הוא כיוון שספק ידיעה נחשב.

משנה

ר' אליעזר: חייב חטאת, ר' יהושע: פטור

על מה נחלקו ר"א ור"י:

- ת"ק: 1. מסופק אם אכל חלב או נותר,
- 2. מסופק אם בא על אחותו או על אשתו הנידה,
- 3. עשה מלאכה בין השמשות של יוה"כ ושבת.

ר' יוסי: על סעיף 3. לא נחלקו ייתכן והמעשה היה חלקו בשבת וחלקו ביוה"כ. הם נחלקו כשחטא בצהרי היום ואינו יודע איזה היום זה היה. הערתו של ר' יהודה: ר' יהושע פטר גם מאשם תלוי!!!

ר' שמעון: במקרה שבו המעשה הוא אותו מעשה בדיוק (חתך עץ ואינו יודע איזה עץ) הם לא נחלקו. הם נחלקו במקרה שבו המעשה שונה (קצר או טחן, ענבים או תאנים)

ר' יהודה: לא רק במקרה של ספק ידיעה נחלקו התנאים. הם נחלקו גם במקרה של ידיעה מוחלטת בלי כוונה. למשל התכוון לחתוך ענבים וקטף תאנים.

'אשר חטא בה' - ר' יהושע: פרט לשאינו יודע במה בדיוק חטא. ר' אליעזר: פרט למתעסק.

מתעסק בחלבים ועריות - חייב, מתעסק בשבת - פטור

מהו מתעסק: רבא - התכוון לחתוך את התלוש וחתך את המחובר, אביי - התכוון להגביה את התלוש והגביה את המחובר

המח' של ר' יוסי ות"ק ממוקדת בשאלה האם ייתכן שהשלב המחייב הוא רק שלב גמר המלאכה.

ת"ק סבר שבמעביר חפץ מרשות לרשות חייב רק ברגע אחד, ר' יוסי סבר שההגבהה יכולה להתפרש על זמן ממושך.

ציטוט מהמשנה

הערתו של ר' יהודה: ר' יהושע פטר גם מאשם תלוי!!!

- 1. מקורו של ר"י - 'כי תחטא... ולא ידע' - פרט לזה שחטא וידע.
- 2. ר"ש חלק על ר' יהודה וסבר שחייב אשם תלוי גם ביודע שחטא ולא יודע במה חטא, וגם בלא ידע אם חטא בכלל.